Kavan: Nespokojenost Å¾ene Evropany do ulic. Ä esko je vÅ¡ak jinÃ½ pÅ Ãpad

Popis

Protesty, kterÃ© v poslednÃ dobÄ zachvacujÃ Å adu evropskÃ½ch zemÃ, majÃ rÅ¯znÃ© pÅ ÃÄ iny. PÅ esto lze mezi nimi najÃt nÄ kterÃ© spoleÄ nÃ© rysy. Ve Francii to zaÄ alo oprÃ¡vnÄ nou nespokojenostÃ studentÅ¯ se stavem Å¡kolstvÃ, jeho podfinancovÃ¡nÃm, nedostatkem profesorÅ¯ a nejistÃ½m budoucÃm uplatnÄ nÃm absolventÅ¯. Po Ä ase se k nim pÅ idali dalÅ¡Ã lidÃ© nespokojenÃ se svÃ½m sociÃ¡lnÃ-m postavenÃm, zdraÅ¾ovÃ¡nÃm vÅ¡eho a v neposlednÃ Å adÄ i nÄ kterÃ© levicovÃ© skupiny, kterÃ© nesouhlasÃ s vlÃ¡dnÃ podporou vÃ¡lky na UkrajinÄ . Jistou roli hrÃ¡la i nefunkÄ nÃ imigraÄ nÃ politika. PotÃ©, co v ulicÃch demonstrovalo jiÅ¾ 350 000 aÅ¾ tÃ©mÄ Å pÅ¯l milionu lidÃ, toho vyuÅ¾ilo nÄ kolik mÃ¡lo tisÃc vÃ½trÅ¾nÃ-kÅ¯, kteÅ Ã chtÄ jÃ jednak destabilizovat celou spoleÄ nost a oslabit vlÃ¡du, jednak si v rozbitÃ½ch obchodech nakrÃ¡st zboÅ¾Ã. BohuÅ¾el tito nÃ¡silnÃci zastiÅ ujÃ motivaci pokojnÄ protestujÃcÃch demonstrantÅ¯ a zvyÅ¡ujÃ tak volebnÃ Å¡ance pravice, pÅ edevÅ¡Ãm Madame Le PenovÃ©, kterÃ¡ slibuje zajistit klid, poÅ Ã¡dek a bezpeÄ nost.

K francouzskÃ½m protestÅ¯m se brzy pÅ idali i demonstranti v ItÃ¡lii, pÅ edevÅ¡Ãm studenti, zvlÃ¡Å¡tÄ v MilÃ¡nÄ , ale i jinde. Tam se podobnÃ¡ nespokojenost obrÃ¡tila pÅ edevÅ¡Ãm proti vlÃ¡dÄ Giorgii MeloniovÃ©, kterÃ© se nedaÅ Ã plnit jejÃ pÅ edvolebnÃ sliby. Pak demonstrace zachvÃ¡tily Å adu dalÅ¡Ãch zemÃ, napÅ Ãklad Belgii, Holandsko Ä i Velkou BritÃ¡nii.

Velmi rozsÃ¡hlÃ© demonstrace probÃhajÃ v NÄ mecku, kde studenti Ä elÃ podobnÃ½m problÃ©mÅ¯m, ale pÅ idali se k nim i dalÅ¡Ã obÄ anÃ© kvÅ¯li zdraÅ¾ovÃ¡nÃ, propadu Å¾ivotnÃ Ãºrovnä a navÃc i obavÃ¡m z obnovenÃ brannÃ© povinnosti. Jsme svÄ dky protestÅ¯ i v naÅ¡Ã Ä Ã¡sti Evropy. V AlbÃ¡nii byly prvnÃ demonstrace motivovÃ¡ny odmÃtnutÃm americkÃ½ch investorÅ¯ (mezi nimiÅ¾ je TrumpÅ¯v zeÅ¥ Jared Kushner, kterÃ½ chce v krÃ¡snÃ© chrÃ¡nÄ nÃ© oblasti Vjosa-Narta, kde Å¾ijÃ plameÅ Ã¡ci, postavit luxusnÃ resort). NynÃ tisÃce lidÃ protestujÃ i proti korupci, stavu Å¡kolstvÃ atd. V Polsku se rozhoÅ el spor mezi vlÃ¡dou D. Tuska a prezidentem NawrockÃ½m o kontrolu nad ÃºstavnÃm soudem. Prezident musel otoÄ it letadlo, jÃmÅ¾ letÄ l do Senegalu, a vrÃ¡tit se do VarÅ¡avy. Dostal se i do budovy ÃºstavnÃho soudu, pÅ ed nÄÅ¾ demonstrujÃ davy lidÃ volajÃcÃch po demisi vlÃ¡dy.

PrvnÃ jiskry konfliktÅ¯ zaÅ¾ehly rÅ¯znÃ© konkrÃ©tnÃ udÃ¡losti v danÃ½ch zemÃch, ale tam, kde je kolem Å¾ivnÃ¡ pÅ¯da vÅ¡eobecnÃ© nespokojenosti danÃ© podobnÃ½mi celoevropskÃ½mi problÃ©my, od korupce pÅ□ es padajÃcÃ Å¾ivotnÃ ÃºroveÅ□ aÅ¾ po neblahou situaci ve Å¡kolstvÃ, vzplÃ¡ly mnohatisÃcovÃ© demonstrace. BohuÅ¾el se k nim pÅ□ idÃ¡vajÃ i bojÅ¯vky nÃ¡silnÃkÅ¯, kteÅ□ Ã rabujÃ a niÄ□ Ã obchody nevinnÃ½ch lidÃ. PolicejnÃ represe Ä□ asto jen pÅ□ ilÃ©vajÃ dalÅ¡Ã olej do ohnÄ□ , coÅ¾ vede ke zvÃ½Å¡enÃ napÄ□ tÃ i ke zranÄ□ nÃm, neÅ¾ se podaÅ□ Ã zjednat aspoÅ□ zdÃ¡nlivÃ½ doÄ□ asnÃ½ klid.

Protesty obÄ□ anskÃ½ch hnutÃ, u jejichÅ¾ zrodu jsou Ä□ asto studenti (jako tomu bylo u nÃ¡s v letech 1967 a 1989), nelze podceÅ□ ovat. V srbskÃ©m NovÃ©m Sadu v roce 2024 zkolaboval pÅ□ ÃstÅ□ eÅ¡ek na nÃ¡draÅ¾Ã, coÅ¾ vedlo ke smrti 16 lidÃ. Po dvouletÃ½ch studentskÃ½ch demonstracÃch padla v nedÃ¡vnÃ½ch volbÃ¡ch vlÃ¡da Aleksandra VuÄ□ iÄ□ e, kterÃ½ byl u moci 14 let. A zvÃtÄ□ zila kandidÃ¡tka postavenÃ¡ studenty.

Protesty v Ä□ eskÃ© republice jsou ponÄ□ kud odliÅ¡nÃ©. Tady opoziÄ□ nÃ sÃly, napÅ□ Ã-klad Milion chvilek, vyuÅ¾ily krajnÄ□ nevhodnÃ©ho parlamentnÃho hlasovÃ¡nÃ o zÃ¡konu o ruÅ¡enÃ mediÃ¡lnÃch poplatkÅ¯ (hlasovÃ¡nÃ ve 4.36 rÃ¡no) a vyzvaly lidi nespokojenÃ© s mnoha nesplnÄ□ nÃ½mi sliby BabiÅ¡ovy vlÃ¡dy, aby vyÅ¡li do ulic s hesly jako â□□ MÃ©dia nedÃ¡meâ□□ . S nÄ□ kterÃ½mi mladÃ½mi demonstranty na StaromÄ□ stskÃ©m nÃ¡mÄ□ stÃ jsem hovoÅ□ il a ovÄ□ Å□ il si, Å¾e jsou obecnÄ□ nespokojenÃ se svou situacÃ, z nÃÅ¾ vinÃ BabiÅ¡ovu vlÃ¡du, a Å¾e takÃ© uvÄ□ Å□ ili, Å¾e vlÃ¡da chce zestÃ¡tnit rozhlas a televizi a nastolit politickou cenzuru. VÄ□ tÅ¡ina z nich se na Ä□ T nedÃvÃ¡ a vÅ¯bec je politika Ä□ eskÃ© televize nezajÃmÃ¡. StaÄ□ Ã jim internet a tÅ□ eba Netflix. MÃ¡m dojem, Å¾e opozice si pÅ□ eje vyvolat masovÃ© protivlÃ¡dnÃ demonstrace. A podaÅ□ ilo se jÃ zmanipulovat mnoho lidÃ jednoduchÃ½m a demagogickÃ½m argumentem, Å¾e nÃ¡m hrozÃ konec demokracie a cenzura. MladÃ demonstranti, s nimiÅ¾ jsem hovoÅ□ il, nemÄ□ li tuÅ¡enÃ, Å¾e ve vÃce neÅ¾ polovinÄ□ Ä□ lenskÃ½ch stÃ¡tÅ¯ EU obÄ□ anÃ© tyto poplatky neplatÃ a cenzura je tam menÅ¡Ã neÅ¾ u nÃ¡s.

VÃ½roky nÄ□ kterÃ½ch politikÅ¯, kteÅ□ Ã odkazujÃ na demonstrace v PaÅ□ ÃÅ¾i Ä□ i na Ãºtok na Kapitol v USA, Ä□ i dokonce absurdnÄ□ srovnÃ¡vajÃ â□□ katastrofuâ□□ s HiroÅ¡imou, jsou nejen smÄ□ Å¡nÃ©, ale aÅ¾ urÃ¡Å¾livÃ©. A demonstranti bojujÃ za svÃ© prÃ¡vo platit poplatky za televizi, kterÃ¡ jim mnohÃ© informace zamlÄ□ uje a jinÃ© vÃ½raznÄ□ zkresluje, pokud ji vÅ¯bec sledujÃ.

Jan Kavan
bÃ½valÃ½ ministr zahraniÄ□ nÃch vÄ□ cÃ

Datum vytvoÅ□ enÃ

05.11.2026